

FACULTAT DE CIÈNCIES ECONÒMIQUES I EMPRESARIALS

DPT. D'ECONOMIA APLICADA

PROGRAMA

Assignatura:
ECONOMIA MUNDIAL I

Professor/a:
Josep Lladós

Curs: 1996-1997

PROGRAMA D'ECONOMIA MUNDIAL I - 1996/97

Curs: 1er. Tarda

Grup: 51

Professor: Josep Lladós i Masllorens

Introducció

Evolució recent i estructura del comerç internacional. Els fluxes de comerç: àrees geogràfiques i grups de productes.

A - La teoria del comerç internacional

- 1.- El sentit del comerç internacional. Per què comercien els països? Equilibri general en una economia tancada. Un model estàndard d'equilibri amb comerç internacional.
- 2.- El mercantilisme i la formació de la teoria clàssica del comerç internacional: De l'avantatge absolut a l'avantatge comparatiu. Especialització productiva i intercanvi internacional. Determinació dels termes de l'intercanvi. Mites destruïts per la teoria clàssica.
- 3.- L'impacte del comerç sobre la distribució de la renda: Un model de factors específics. Comerç i especialització: guanyadors i perdedors. El paradigma neoclàssic: Dotació de recursos i comerç internacional. El teorema de Heckscher-Ohlin. Les seves conseqüències; El teorema de Stolper-Samuelson, el patró d'especialització industrial i el teorema de la igualació del preu dels factors. La paradoxa de Leontieff i d'altres constatacions.
- 4.- Les noves teories del comerç internacional. Comerç intraindustrial i diferenciació de productes. Mercats amb competència imperfecta i economies d'escala, el cicle de vida del producte i les polítiques tecnològiques.

B - Polítiques comercials i evolució del comerç internacional

- 5.- El lliurecanvisme unilateral. El debat entre lliure comerç i proteccionisme: Els guanys del lliurecanvi i les justificacions del proteccionisme. Els instruments de política comercial: (I) L'aranzel: classes, funcions i efectes econòmics. L'aranzel en països grans i petits. La taxa de protecció efectiva. (II) Les barreres no aranzelàries: modalitats i efectes econòmics. El resorgir del neoproteccionisme.
- 6.- Del GATT a l'OMC: Procés de constitució, objectius i principis fonamentals. Els resultats de les Rondes de Negociacions. El procés de liberalització comercial i l'expansió del comerç internacional. Crisi econòmica i neoproteccionisme. Elements favorables al lliurecanvi o al proteccionisme. El proteccionisme agrícola i les polítiques industrials estratègiques. La Ronda Uruguai: Acords i repercussions.
- 7.- Comerç internacional i desenvolupament: Els països en vies de desenvolupament en el comerç internacional. El deteriorament de la Relació Real d'Intercanvi i la inestabilitat dels mercats d'exportació. La UNCTAD. El Programa Integrat per als Productes Bàsics. El Sistema de Preferències Generalitzades. Els càrtels internacionals. El finançament extern i les estratègies del desenvolupament.

C - Integració econòmica regional

- 8.- Formes d'integració econòmica regional: Zona de Lliure Comerç, unió duanera, mercat comú i unió econòmica. Efectes econòmics dels processos d'integració: Efectes estàtics i efectes dinàmics. Integració econòmica i dinàmica dels mercats. Balanç dels processos d'integració.

9.- Elements que promouen la integració. Els principals processos vigents d'integració econòmica a Amèrica Llatina, Àsia i Àfrica. Multilateralisme o integració regional.

10.- La integració econòmica a Europa. Història i evolució de la Comunitat Econòmica Europea. Les ampliacions. De l'Acta Unica al Mercat Unic. El Pressupost. Estructura actual. Problemes pressupostaris i perspectives de reforma. Principals polítiques de despesa: La Política comercial i de cooperació. Les Polítiques Estructurals i de Cohesió.

Bibliografia

Si bé no hi ha cap manual que desenvolupi íntegrament el programa, es seguiran bàsicament els següents manuals:

- * "Economía internacional" (capítols 2 a 13). Lindert, P.H. Ariel Economía.
- * "Economía internacional" (capítols 6, 8, 10 i 11). Krugman, P.R. i Obstfeld, M. McGraw-Hill.

Per a complementar les explicacions de classe i ampliar els coneixements en cadascun dels temes tractats en el programa, es suggerirà pel professor la consulta parcial d'algun o alguns dels següents llibres:

- * "Teorías del comercio internacional". Bajo, O. Antoni Bosch Editor.
- * "El proteccionismo". Bhagwati, J. Alianza Editorial.
- * "Integración económica y empresa". Lladós, J. Editorial Marcombo.
- * "Estructura económica internacional". Muñoz, C. Editorial Civitas.
- * "Introducción a la economía de la Comunidad Europea". Nieto Solís, J.A. Editorial Siglo XXI.
- * "El comercio internacional". Sandretto, R. Eumo Editorial.
- * "Estructura económica internacional". Tamames, R. Alianza Editorial.
- * "Economía internacional e integración económica". Tugores, J. McGraw-Hill.

Avaluació

L'avaluació global de l'assignatura s'efectuarà mitjançant un examen que tindrà dues parts: un test i un conjunt de preguntes. En cadascuna de les dues parts hi figuraran preguntes corresponents tant a Economia Mundial com a Instruments d'Economia Aplicada. Serà indispensable l'aprovat en la prova de test per a ser corregida la segona part de l'examen, que serà la que donarà lloc a la nota final de l'assignatura.

Tutories

Dimecres i dijous, de 18 a 19,15 h.
Despatx 58 - Departament d'Economia Aplicada

INSTRUMENTS D'ECONOMIA APLICADA

(dins l'assignatura Economia Mundial I)

Curs 1996-97. Segon semestre.
Professor: Oriol Roca i Sagalés

Despatx: 74, Dpt. Economia Aplicada
Fac. Ciències Econòmiques
Tutories: Dilluns 10h30-12h;
i Divendres 16h-17h30.

La part de l'assignatura Economia Mundial I corresponent al temari d'Instruments d'Economia Aplicada s'impartirà els dilluns.

PART I: OPERACIONS I AGREGATS ECONÒMICS

1.- L'activitat econòmica i el seu mesurament

Introducció: conceptes bàsics. El Producte Interior Brut (PIB) com a magnitud síntesi de l'activitat econòmica. El fluxe circular de la renda. Els tres mètodes d'estimació del PIB. Identitats fonamentals de l'economia. Algunes crítiques a la Comptabilitat Nacional.

2.- Les Comptes de la Nació

Les Comptes simplificades de la nació. Comptes dels sectors institucionals. La Compte financera.

3.- Creixement: comparacions intertemporals

Creixement real i creixement nominal. La variació de preus: la inflació i l'índex de Preus al Consum (IPC). El deflactor del PIB.

PART II: LA BALANÇA DE PAGAMENTS

4.- La Balança de Pagaments

Components de la La Balança de Pagaments. Significat dels saldos.

PART III: LES TAULES INPUT OUTPUT (TIO)

5.- L'esquema de les Taules Input Output (TIO)

Estructura de les TIO. La TIO com a instrument contable. Els coeficients tècnics.

6.- Les Taules Input Output (TIO) de l'economia espanyola

Les TIO de l'economia espanyola de 1980, 1988 i 1989. Les TIO regionals: la TIO de l'economia catalana (1987).

7.- Estudis d'interdependència. Els multiplicadors.

Coeficients tècnics: efectes directes i indirectes. Els multiplicadors: les demandes indirectes. El model de demanda i el model de preus.

Bibliografia

Per a un millor seguiment del curs (exercicis, dades...) es recomana l'adquisició per part dels alumnes del manual:

- MUÑOZ, C.: *Las Cuentas de la Nación. Nueva Introducción a la economía aplicada*. Ed Civitas (1994) 1ª edició.